

"En büyük velîler sahâbe derecesine çıkamıyorlar. Hattâ Celâleddin-i Süyûtî gibi, uyanıkken çok defa sohbet-i nebeviyeye mazhar olan velîler..." Celâleddin-i Süyûtî kimdir, onun örnek verilmesine sebep olan hususiyeti nedir?

Ebü'l-Fazl **Celâlüddîn** Abdurrahmân b. Ebî Bekr b. Muhammed el-Hudayrî **es-Süyûtî** eş-Şâfiî (ö. 911/1505)

Tefsir, hadis, fıkıh, Arap dili ve edebiyatı âlimi.

1 Receb 849'da (3 Ekim 1445) Kahire'de doğdu. Ataları Orta Mısır'daki Asyût'ta yaşadığı için Süyûtî, büyük dedelerinden biri Asyût'a gelmeden önce Bağdat'ın Hudayriye mahallesinde bulunduğundan Hudayrî nisbeleriyle anılır. Asyût'a ilk yerleşen büyük dedesi Hümâmüddin bir sûfî olup buradaki kabri halen ziyaretgâhtır. Babası Kemâleddin Ebû Bekir Asyût'ta doğmuş, Kahire'de İbn Hacer el-Askalânî gibi âlimlerin talebesi olmuş, vâizlik yanında Mısır Abbâsî Halifesi Müstekfî-Billâh'ın hususi imamlığını yapmış, bir dönem Kahire kadılığına vekâlet etmiş, şerh, ta'lik ve hâşiye türünden eserler yazmıştır.

Oğlunun da ilimle uğraşmasını istediğinden İbn Hacer'in derslerine giderken onu da götürmüş, Süyûtî henüz beş yaşlarında iken vefat edeceğini hissedince oğlunu medresedeki arkadaşlarına emanet etmiştir. Süyûtî'nin önemli iki hâmisinden biri İbnü'l-Hümâm, diğeri hocası Celâleddin el-Mahallî'dir. Annesinin Türk veya Çerkez asıllı bir câriye olduğu belirtilir. Eşi ve çocukları hakkında bilgi yoktur; sadece oğlu Ziyâeddin Muhammed'i Şümünnî'nin derslerine götürdüğü bilinmektedir.(1)

İmam-ı Suyutî'nin bir talebesi olan Şeyh Abdülkadir-i Şazelî demiş:

"Ben İmam-ı Celâleddin-i Suyutî'ye sordum, '*Efendim, siz kaç defa yakazaten Resulullah'la buluştunuz?*' İmam-ı Suyutî dedi: '**Yetmişden fazla...**'"(2)

Abdulahhab eş-Şa'ranî'nin El-Mizan-ül Kübra Mukaddemesi'nden naklen;
Abdulahhab-ı Şa'ranî demiş:

"Ben Celâleddin-i Suyutî'nin kalemiyle yazılmış bir kâğıdı onun talebelerinden Şeyh Abdülkadir-i Şazelî'nin yanında görmüştüm. O kâğıtta; bir zât, İmam-ı Suyutî'ye müracaat ederek, o zaman Mısır Sultanı olan

Kaytabay'ın yanında bir işinin halli için şefaatçi olmasını istemiş."

"İmam-ı Suyutî ona yazmış ki: 'Kardeşim, ben Resulullah (a.s.m) ile şimdiye kadar yetmiş defa yakazaten görüştüm. Eğer sultanların yanına girmekle, Peygamber'in bu sebeple ilişkisini kesmesinden, yani görünmemesi korkusu olmasa idi, senin için saraya çıkar, sana şefaatçi olurum.' demiş."

Şaranî'nin bildirdiğine göre, büyük velilerden İbrahim el-Metbûlî, sık sık Hz. Peygamber (a.s.m)'i rüyada görürdü. Annesi; "**Asıl iş odur ki, Onu uyanırken görebilmektir.**" derdi. Daha sonra bu zat Efendimizle uyanırken görüşmeye ve bazı konuları onunla istişare etmeye başladı. Annesi bu durumu öğrenince "**İşte yiğitlik budur!**" demişti.(3)

Görüldüğü gibi **Celâleddin-i Süyutî** İslâm âlimlerinin en büyüklerindedir. Risâle-i Nur'da kendisinden, "**Hattâ Celâleddin-i Süyutî gibi, uyanırken çok defa sohbet-i nebeviyeye mazhar olan velîler,..**"(4) ve "**Celâleddin Süyutî gibi allâmeler ve muhakkikler, ehâdis-i sahihanın elmaslarını, sair sözlerden ve mevzuattan tefrik ettiler.**"(5) diye övgü ile bahsedilir.

Celâleddin-i Süyutî'nin en öne çıkan vasfı muhaddis ve veli olması ve hadislerin senedini manen Allah resulüne sormasıdır.

Dipnotlar:

(1) bk. TDV *İslam Ans.*, 38. Cilt, s. 188.

(2) bk. Ş. Yusuf Nebhanî, *El-Fethü'l-Kebir*, 1/7 Mukaddeme.

(3) bk. Şaranî, *et-Tabakatu'l-Kübra-Şamile*, 1/306.

(4) bk. [Sözler, Yirmi Yedinci Söz'ün Zeyli.](#)

(5) bk. [Mektubat, On Dokuzuncu Mektup, Yedinci Nükteli İşaret.](#)